

אלמנה לכהן גדול פרק שביעי יבמות

(א) כחובות ק. קדושים נב. גשון לר. (ג) לקמן קט. (ד) כחובות ק. כחובות פא: (ה) כחובות ק. (ו) לעיל לא. (ז) כחובות ק. (ח) לעיל לא. (ט) כחובות ק. (י) לעיל לא.

גליון הש"ס

תוב' ד"ה אין חוששין וי"ל דהיינו עולה ליהבם. עין לעיל דף מא ע"ב: בא"ד בחופו ויש לחלק. עי' גר"ן שבת פ' ע"ד דף ע"ב ובני יו"ד סי' קא"ב בשם משנת הר"ן וי"ע:

הגהות הב"ח

(א) תוב' ד"ה אין וי' דאפילו יבא אליהו. נ"ב ע"ל: בפרק החולק דף מא ע"ב:

מוסף רש"י

יתומים. קטנים (ג'ס"ו ד.). ב"ד מעמידין להם אפוטרופוס. לכל אחד אחד מן הקטנים (בחובות פ.). ובורר להם חלק יפה. לכל אחד, יפה לזה ויפה לזה (קדושין טו.) כל אפוטרופוס למינק שלו (בחובות פ.) כל אפוטרופוס יבורר חלק יפה שלו, שמוך קי יחי חלקים שים (ג'ס"ו ד.). מה כח ב"ד. שמינו יתומין שקדמו ומכרו בכנסים מועטים. דמין (בחובות קח.) מי שמת ויבית ניסס ונבית, חמין שהנכסים מיוכין הגנים ידשו והננות חונו, נכסים מועטים הננות חונו והגנים ישאלו על הפתחים. וקדמו ומכרו קודם שבאו הננות לבי' נכסים מחוקים ננות (מוטה בא: ובעי"ז בחובות קד.) מה שמכרו מכרו. אפילו נכסים מועטים מה שמכרו מכרו, דלון מולאין למוון האשה והננות מנכסים מועטים, וכ"ש נכסים מרובין (רשב"ם ב"ב קמ.) נפל הבית עליו ועל בת אחיו. והיא אשתו, צריחה חולצת. לא מופטרה בולא כלום משום צרת עברה, שמה היא משה ראשונה ויבין אם מתו העריות קודם לנעילה לרומיין מותרות צ"ק (ב.) ולא מתירבמת. שמה הוא מת ראשון והוא לה הן צרת בתו (לעיל לא.). והוא קנין דאחיו הוא. וי' מית' ליה פקע ליה קטני, אבל נכסה הרי היא אשתו לכל דבר והנכות קאשה אשתו דכתיב ולקחה לו לאשה דקיימה צריחה וי' הרי דקדושי צריחה מאכילין צריחה דאשתו חויות להדי. כך מאכילין צריחה (בחובות ח.).

אין חוששין למיעוטא. לשמה יאה זכר ויש לו חלק בהן דבמר רובא אוליגן ורובא יולדות או נקבות או מפילות כדפרישית לעיל: **דעדיגין ליה סקנתא.** צוררין לעובר שאר נכסים לחלקו ונמלאו העדדים כולן לחלק הגולדים אבל היכא דכולן נקבות לא מליגו למיעבד תקנתא שמה יאה העובר זכר ויהא הכל שלו: **יומים.** קטנים שבאו לחלוק מעמידין אפוטרופוס לכל אחד ואחד וצורר כל אפוטרופוס חלק אחד יפה לחלקו: **הגדילו.** היתומים יכולים למנות ומהניא חלוקה לפירות דעד מחאה: **לימא דרב נחמן סנאי היא.** מדאמר ר' שמעון זכרים יאכלו משום תקנתא דרב נחמן מכלל דת"ק דלמר עבדי לאן ברזל לא יאכלו אפי' בתקנתא קאמר וליגת ליה דרב נחמן ואפי' רשאין לחלוק עד שיגדילו: **לא דכילי עלמא איס** להו דרב נחמן. ואי דעבד להו תקנתא הכי נמי דאכלי אפילו לתנא קמא והכא גדלגל עבדו תקנתא פליגי וקאמר רבי שמעון יאכלו ולא חייש למיעוטא ותנא קמא חייש למיעוטא: **הבס מאכיל.** הבס דב"ד אס יש לאן צת ולא הבס מאכיל עבדים אבל אס זכרים הס לא יאכלו העבדים: **בנכסים מועטים.** דמקון רבנן הננות חונו והגנים ישאלו על הפתחים: **וגוון דאינא** צן צדה. דהך צת דהו כולוהו צחוקת הבן מדאורייתא דהשתא ממה נפשך אי עובר רבן הוא לא עדיף מהאי דשקלינהו רבן מיניה ואוקמינהו צרשות צת ואי עובר צת היא כיון דיש צן זכר לפנינו אין לעובר נקיבה חלק בהן אלא בתקנתא דרבנן וכמה ללא נפק כו'. ולהכי נקט צן צדה דאי לא הוה צן אית ליה זכיה לעובר נקבה מדאורייתא בנכסים צרות ירושה צדה הך צת והכי מפרש מילתא דר' שמעאל צבת עס הבן מאכלת אבל אס יש צן צלא צת אינו מאכיל: **מה שמכרו מכרו.** וכיון דלענין מכירה צרשמייהו קיימי הוי אכילי: **אלא מאי הבס דקתני אס.** והכי קאמר האס מאכלת עבדי מלוג שלה כדרך שהיתה אכילת והבן אינו מאכיל את עבדי לאן ברזל מפני חלקו של עובר: **מתנ' העובר פוסל.** צת כהן שניסת לישראל ומת והייתה מעוברת: **ואינו מאכיל.** צת ישראל שניסת לכהן ומת והייתה מעוברת: **והיבס.** צת כהן שומרת ליבס

ישראל פסקה מתרומת אביה וצת ישראל שומרת ליבס כהן אינו מאכילה: **והאירוסין.** צת כהן מאורסת לישראל פסקה וצת ישראל מאורסת לכהן אינו מאכילה: **ובן ט' שנים.** בגמרא [סת.] מפרש לה: **ספק שהוא בן ט' ספק שאינו.** הוי נמי כבן ט' ופוסל ואמילתא דלעיל קאי: **ספק שהביא שפי שערות כו'.** לעיל קאי לענין האירוסין דקתני פוסלין והכי קאמר קטן שקדש האשה ספק הביא שמי שערות וקדושו קדושיין ספק שלא הביא פוסל צת כהן המאורסת לו מן התרומה: **נפל הביא שפי שערות.** נפל הוא מת תחלה ונפלו שתייהן לפני אחיו ופוטרת צרתה משום צת צת ספק צת אחיו מתה ראשונה ובשעת נפילה ליבס לא הואי צרתה צרת ערוה דתנן (לעיל דף ג.) וכולן אס מתו או מילאנו צרומייהן מותרות: **לרסה חוללג** ולא **מסייבמת.** אידי דאיירי צספק לחומרט תני לה צדהייהו: **צב' ושצה אל צית אביה נעוריה.** משמע צומן שהיא דומה לנעוריה: **ילוד מאכיל.** ישראלית האוכלת בצביל צנה אינה אוכלת אלא אס כן ילוד. צן מאכיל את אמו נפקא לן צתורת כהנים [אמור פקד ד] מויליד ציתו אס יאכלו צלחמו (ויקרא כב) קרי ציה יאכילו ומהכא ילוד הוא דמשמע: **ושצה פרט לשומרם יבס.** שאינה צרשותה לשב דהא אגידא ציה: דקניה

אין חוששין למיעוטא בו. הקשה הר"ר שמואל בר' חיים הא כי הוי נמי נפל פסיל דמוכח צפ' מי שמת (ב"ב דף קמב.) וסס) דלמאן דלמר המוכה לעובר קנה וזכה העובר בנכסי אביו עד שתפיל האשה דתניא (סס) גבי גר שמת וצוהו ישראל נכסיו ושמעו שאשתו מעוברת והחזירו ואחר כך שמעו שהפילה והחזיקו החזיק בשניה וזכה צראשונה לא זכה וארי' דהכא יש להסתפק שמה כבר הוא נפל וארי' דהכא חייש רבי יוסי למיעוטא וצפ' מלות חליצה (לקמן דף קה:) קאמר דקטנה חוללת ואמאי הא אין עולה לייבוס כיון דחייש למיעוטא דחיישינן שמה ממלא חילוניות וכיון דאין עולה לייבוס אין עולה לחליצה וי"ל דחשיב עולה לייבוס כיון דאס יבא אליהו ויאמר דלינה חילוניות היתה יכולה להמייבס ולא דמיא לחוללת תוך ג' חדשים (ה) דאפי' יבא אליהו ויאמר דלא מיעברא לא משמחינן ציה וארי' דצפ"ק דכתובות (דף קד:) לא חייש ר' יוסי למיעוטא צמיתוקת שנאנסה וארי' צצרוצה דאיתיה קמן כ"ע מודו דלא חיישינן למיעוטא ומיהו ל"ע צריש המוכר פירות (ב"ב דף קג.) דלול רבי יוסי צמר רובא דזריעה לומר להוציא ממון ואייתי מינה רציה לרב דלמר הולכין צממון אחר הרוב אלמא לא חייש רבי יוסי למיעוט לענין ממונה וכל שכן לענין איסורא ויש לחלק: **יתומים שבאו אחריו בו.** מפורש צהשולח (גיטין דף קד.) **מועטים עסקינן.** א"ע"ג דפסקינן צפ' נערה צבתות (דף נב.) דמזון האשה והצנות ממקרקעי ולא ממטלטלי סוגיא דהכא צצרא דעבדא כמקרקעי דמי כרבי אלעזר דלמר צפ"ק דצ"ק (דף יא: וסס) הלכה גזיין מן העבדים ומיהו אין הלכה כן אלא כרב נחמן דפליגי עלי' דקיי"ל ככל הני שמעתתא דשלח ליה ר' אבה לרב יוסף צר חמא פרק יש נוחלין (ב"ב דף קח.) דמסיק התם דשלח ליה אין גזיין אבל אין לומר דחשיב עבדא כמטלטלי וסבר כרבי דלמר צפרק נערה (כחובות דף נא.) מזון האשה והצנות צין ממקרקעי צין ממטלטלי דא"כ צצמון דפרין צמאי אוקימתא בנכסים מועטים ויחוק לומר דסיפא אחא לנכסים מרובין הל' למימר דסבר לה ר"ש צן יוחאי כר"ש צן אלעזר דקיי"ל (סס) כותיה דמוזני מקרקעי ולא ממטלטלי: **שקדמו ומכרו בו.** מלשון קדמו משמע

דאיירי שקדמו למכור קודם שהחזיקו בהן צית דין לצורך צנות אבל אין נראה לרי' דא"כ הוה ליה לאוקמי כגון שכבר החזיקו בהן צנות ע"פ צ"ד אלא אין שום חזקה מועלת אלא קדמו קודם שיאכלו הצנות קאמר ומיהו ארי' דיש לדמות דמשמע ליה צבת אוכלת מיד אחר מיתת הבעל צלא החזקה על פי צ"ד: **מה שמכרו מכרו.** והדמים שלהם דאס לא כן צחוקת הצנות הן וכן משמע צקוטה (דף קה:) דחשיב ליה רשע ערוס זה המשיל ענה למכור בנכסים מועטים: **קנין כספו אמר רחמנא והאי קנין אכלה הוא.** אמר ר"ת דאסמכתא צעלמא הוא דמדאורייתא מיכל אכלה דהא לנשנה ראשונה דפרק אף על פי (כחובות דף טו.) וסס) היכא דאכלה צחי הבעל אכלה גמי צחוקת היבס ודייק ר"ת מדקתני התם ואפילו כולם צפני הבעל חסר יוס אחד משמע הא כולן צפני הבעל אוכלת ועוד דתניא צתוספתא (דכחובות פ"ה) זו משנה ראשונה אבל צבותינו אמרו אין האשה אוכלת צתרותה עד שתיכנס לחופה ולא היצמה עד שתיבעל משמע דלמשנה ראשונה אוכלת א) וצירושלמי דפרק א"ע"פ הגיע זמן ולא נישאו או שמתו צעליהן אוכלות משלו ואוכלות צתרותה והיינו צלא ציאה דאי אחר ציאה פשיטא דאשתו גמורה היא והיינו טעמא דמשנה ראשונה

יא א ב מיי פיי מהל' נהלות הלכה ד סמג עשין 15 טו"ע ח"מ סימן רפט סעי' א: ב ג מיי פייט מהל' אשת הלכה ח סמג עשין כ טו"ע א"ע סימן קיב סעי' א: בא ד מיי שם הל' יע סמג עשין פא טו"ע שם סעיף ד: בב ה מיי פייט מהל' תרומות הל' א טו"ע סי' שלח: בג ד מיי שם הל' יא: בר ד מיי פ"ו מהלכה יבוס סמג עשין פא טו"ע א"ע סי' קנב סעי' ח: בה ח מיי פייט מהל' תרומות הל' צ טו"ע סי' שלח: בו ט מיי שם הלכה ה: בוי מיי שם הלכה ו:

תורה אור השלם

1. ובה ברוך כי תהיה אלמנה וגרושה וי"ע אין לה ושבא אל בית אביה בגערותיה מלחם אביה תאכל וכל ד' לא יאכל ויקרא כב כג ב.
2. ובהן בני יקנה נפש קצין כספו הוא יאכל בו וליד ביתו הם יאכלו בלחמם. ויקרא כב א.

תוספות ישנים

יתומים שקדמו ומכרו בנכסים מועטים מה שמכרו מכרו. פ"ה (כחובות ק.) קדמו קודם שהבן צ"ד לננות ולא היבא דארי' מה הרוב האו לוקמה כשכר הבן צ"ד הקדמו לננות ולכן קדמו ומכרו קודם שאלו הצנות הנכסים: (א) וי' יתמך בר' צריה פי' דוחאי דרשה גמורה היא והיא דמשמע התם דלמשנה ראשונה אוכלת מה הגיע זמנה צפני הבעל היינו דווקא צתרותי דרבנן אבל צתרותי דאורייתא לא אכלה אפי' לנשנה ראשונה דקנין כספו אמרה דתמנה והיא קנין דאחיו הוא. וכן משמע פ"ק נערה המאורסה (גדרים דף עג.) גבי צוגרת שהשתה ר"צ מדש ורי' וקאמר ר' אליעזר ומשנה ראשונה אמרו דכל אחד דתנן היבס אינו מאכיל ורי' וקאמר אפי' דלמלא לא היא עד כאן ולא אשמעי' משנה ראשונה אלא להאכילה צתרותה דרבנן משמע דכחובות צתרותה דרבנן מיי: א) צת כהן לישראל פסל לה דהא קיימ' צהאי הייה. לא נהירא לגנוס כן שפי' אצטריק צי היתה לומר צת כהן שבעלה לפסול לה פסקה וי"ל דטעמא משום דכתיב ושמה אל צית אביה וכו' ועודת צית בעלה היא וגמרה לה: א) אגירלה א)